

DE WERELDHANDELSBEWEGING VAN EUROPEESCH EN NOORDAMERIKAANSCH HOUT

door

Dr. J. R. BEVERSLUIS.

Wie eenige jaren geleden een inzicht trachtte te verkrijgen in den aard en de grootte van de internationale handelsbeweging van hout, zelfs indien men zich daarbij beperkte tot het europeesche en noordamerikaansche hout, moest al spoedig tot de gevolgtrekking komen, dat dit voor één persoon een ondoenlijk werk was.

Weliwaar werden door het Institut international d'agriculture te Rome verschillende statistische gegevens betreffende het bosch en het hout gepubliceerd, ook was er het respectabele amerikaansche werk „Forest resources of the world” van Z o n en S p a r h a w k (1923), en de in vele opzichten nog betere finsche publicatie met denzelfden titel van I l v e s s a l o en J a l a v a (1930), doch deze alle gaven nog onvolledig, en deels dubieus, materiaal. Daarbij kwamen nog de moeilijkheden van de verschillende maateenheden en van de geldpariteiten. Voorzover omrekening toegepast werd, was er geen zekerheid dat hierbij voldoende systematisch en exact tewerk gegaan was.

Hoe waardevol in vele opzichten de genoemde publicaties ook waren en blijven, vergelijkbare exacte gegevens omtrent den internationalen houthandel brachten zij niet.

Sinds 1934 is echter in deze leemte gelukkig voorzien. Het Comité international du bois (C.I.B.), vroeger te Wenen, thans te Brussel, dat ook in velerlei andere opzichten zooveel belangrijk internationaal werk op het gebied van het hout verricht, laat sinds genoemd jaar verschijnen een „Jahrbuch des Weltholzhandels”. In deze jaarboeken wordt op systematische en exacte wijze, na beredeneerde omrekening van alle hoeveelheden in vergelijkbare eenheden en onder vermelding van alle waarden op goudbasis, een voortreffelijk inzicht geboden inzake de internationale handelsbeweging van hout.

Het jaarboek spreekt in zijn titel van „Weltholzhandel”. Deze uitdrukking kan echter tot misverstand aanleiding geven. De prachtige en waardevolle statistieken geven namelijk niet den uit- en invoer van de geheele wereld. Zij bevatten slechts die van Europa, incl. Aziatisch Rusland, en Noord Amerika, en laten daarbij de tropische houtsoorten

buiten behandeling. Het jaarboek wijst hierop wel, doch slechts in een noot onderaan de bladzijde. In deze noot wordt tevens de uitspraak gedaan dat de buitenlandsche handel in tropische houtsoorten voorloopig noch in waarde, noch in hoeveelheid van groote beteekenis is. Deze uitspraak is slechts in betrekkelijken zin juist te noemen, wanneer men denkt aan de zeer aanzienlijke hoeveelheden hout die uit- en ingevoerd worden in Zuidoost Azië. Met name tusschen sommige eilanden van Ned. Oost Indië onderling, tusschen deze en Malakka, tusschen Ned. Indië en de Philippijnen en Amerika, Japan en China worden enkele millioenen m³ verhandeld, en hiervan is toch noch de waarde, noch de hoeveelheid van weinig beteekenis te noemen. Wel juist is de uitspraak, voorzoover zij bedoelt dat de uitvoer van tropische houtsoorten naar Europa en N. Amerika in betrekkelijken zin niet van groote beteekenis is.

De titel van het jaarboek, thans luidende „Jahrbuch des Weltholzhandels”, zou dus beter aangevuld kunnen worden met de woorden: „in nicttropisches Holz”, terwijl bovenbedoelde noot dan zou moeten vervallen.

Deze opmerking van redactioneelen aard doet niet het minste af aan de groote waardeering die iedere belangstellende ongetwijfeld koestert voor deze hoogst belangrijke uitgave, die thans voor de vijfde maal verschenen is. De pas verschenen vijfde jaargang geeft de definitieve cijfers voor de jaren 1937 en 1936, voorafgegaan door enkele beschouwingen.

Enkele inzichten en vaststellingen waartoe de statistieken leidden, zullen ongetwijfeld de belangstelling wekken.

De wereldhandelsbeweging van Europeesch en Noord Amerikaansch hout (in ruwen en halfbewerkten toestand) bracht in 1937 rond 55 millioen m³ in beweging. Hiervan was, overeenkomstig andere jaren, ongeveer 92 % zacht hout (naaldhout), en ongeveer 8 % hardhout (loofhout).

Het aandeel dat verschillende deelen van de wereld in 1937 in den uitvoer en in den invoer van dat hout hadden, blijkt uit de onderstaande overzichten:

Uitvoer

Noordsche landen	25 %	
Rusland	15,5 „	
Baltische landen	7 „	
Polen	5 „	
Centraal Europa	16 „	
Overig Europa	3,5 „	
		Totaal Europa 72 %
Noord Amerika	28 „	
	<hr/>	
	100 %	

Invoer (uit bovenvermelde gebieden)

West Europeesche landen	51,5 %	
Kontinentaal Europeesche landen	22	„
Overig Europa	4,5	„ Totaal
Noord Amerika	14	„ Europa 78 %
Overige wereld (Afrika, Azië, Australië en Z. Amerika	8	„
		100 %

Zooals uit deze overzichten blijkt, is Europa wat zijn houtvoorziening betreft bijna autark. De internationale houthandel van dit werelddeel is bijna uitsluitend „inter-europeesch”.

In tegenstelling hiermede heeft Noord Amerika als werelddeel, evenals voorgaande jaren, een belangrijk uitvoeroverschot, over 1937 ten bedrage van ruim 8 miljoen m³.

Afgezien van den invoer van Noord Amerika (zie hieronder) vertoont de houthandel, zoowel in den uitvoer als in den invoer, overal een zeer overeenkomende samenstelling, die in ronde cijfers als volgt luidt: gezaagd hout beslaat meer dan de helft (ongeveer 53 %) van de totale hoeveelheid; papierhout ongeveer 20 %; mijnhout ongeveer 15 %; rond zaaghout ongeveer 10 %. De overblijvende 17 % verdeelen zich over bekapt hout, paalhout en ander rondhout, dwarsliggers, en brandhout. (De afwijking van deze verdeling die bij de Noord Amerikaansche invoercijfers optreedt, vindt haar oorzaak in het feit dat de Vereenigde Staten hun tekort aan papierhout aanvullen door invoer uit Kanada.)

Uit de statistieken blijkt dat zoowel de uitvoer- als de invoercijfers van gezaagd hout sinds 1934 ieder jaar praktisch dezelfde zijn, wat hoeveelheid betreft, hoewel de geldswaarde ervan (op vergelijkbare goudbasis omgerekend) zeer groote verschillen vertoont. De prijzen blijken dus, over een jaar gerekend, slechts een geringen invloed te hebben op den omvang van den uitvoer en den invoer.

Wat *hoeveelheid* betreft, was in 1937 het totaal van den europeeschen uitvoer 6,6 % grooter dan in 1936, ook iets grooter dan in 1935, doch nog steeds 4,7 % kleiner dan in 1934.

De *waarde* van den europeeschen uitvoer was in 1937 echter 34,3 % hooger dan in 1936. Zij was ook ongeveer 20 % hooger dan in 1934, hoewel in dit jaar de hoeveelheid grooter was! De waarde per uitgevoerde eenheid was in 1937 23 % hooger dan in 1936.

1937 was dus een uitstekend jaar voor den europeeschen uitvoerhandel.

Een overeenkomstig beeld vertoonde de amerikaansche

uitvoerhandel, met dit verschil, dat de verbetering in den europeeschen handel eerst in 1936 begon, en zich gedurende 1937 in een snel tempo voltrok, terwijl zij in Amerika reeds in 1935 begon, en zich meer geleidelijk ontwikkelde.

De werelduitvoer was in 1937 slechts 7,5 % grooter dan in 1936, en was kleiner dan in 1934. De waarde ervan was in 1937 echter 31,9 % hooger dan in het voorafgegane jaar, hetgeen beteekent dat in 1937 de inkomsten van de houtuitvoerende landen ongeveer 240 miljoen gulden meer bedroegen dan in 1936. Daar natuurlijk tegelijkertijd ook verschillende kostenbedragen een verhooging ondergingen, is niet dit geheele bedrag als hoogere inkomst aan te zien. Toch wijst dit cijfer er duidelijk op, hoe uitstekend het jaar 1937 was voor de boschbezitters en uitvoerhandelaren in de houtrijke landen.

Interessant is tenslotte nog de vaststelling dat het papierhoutverbruik over 1937 een hoeveelheid van 130 miljoen sm bedroeg, waarvan een hoeveelheid van 120 miljoen sm, dat is 90 %, in de produceerende landen zelf werd gebruikt, terwijl papierhout als internationale handelsgrondstof slechts 10 % van het verbruik betreft.

UIT DE DAGBLADEN.

Vervolg van bldz. 55.

wereldoorlog, boschslachting op groote schaal; gelukkig duurde deze periode niet lang. Thans geen dreiging van buiten in den vorm van te weinig invoer, maar een van binnen uit ons land, die in den laatsten tijd het gevaar voor een radicale verdere ontbossching weer zeer acuut maakt.

De particuliere eigenaar is thans in staat gesteld met werkverschaffingssubsidie van bijna het geheele loonbedrag, boschgrond te bewerken en te egaliseeren, stopen te rooien en wallen te slechten; na de ontginning heeft hij in het zekere vooruitzicht den landbouwcrisissteun voor de er op te teelen gewassen. Ook vele gronden gaan aldus voor het bosch verloren, die nooit voor bouwland zouden zijn bestemd in normale tijden, toen de eigenaar zelf de ondernemingsrisico had te dragen van een eventueele omzetting. Toen is 't bosch gebleven en dit zou ook nu het geval zijn, indien niet de gemeenschap de zaak financierde.

In sommige streken van het land heeft het verschijnsel reeds een omvang aangenomen, die niet kan nalaten bezorgdheid te wekken. En wellicht nog meer mag men ongerust zijn over wat er gaat komen, als de maatregelen voor de bevordering van de particuliere werkverschaffing meer algemeen gaan doorwerken. Want met deze strooming gaat gepaard een drang uit de landbouwwereld naar vestigingsmogelijkheid voor twee jonge boeren. Steeds luider klinken van die zijde stemmen op, die aandringen op ontbossching op groote schaal. Deze woordvoerders laten niet na zich te beroepen op berekeningen van den directeur van den cultuurtechnischen dienst en anderen, dat nog 75.000 ha bosch in bouw- en weiland kunnen worden omgezet.

Men realiseere zich, dat dit cijfer niet minder dan een derde deel van het geheele Nederlandsche bosch omvat en bovendien, omdat ten slotte

(Vervolg op bladz. 62).